- XII EUICLE

חיים דיין, מזכיר אמב"ל על תופעת גנבות הבקר בישראל

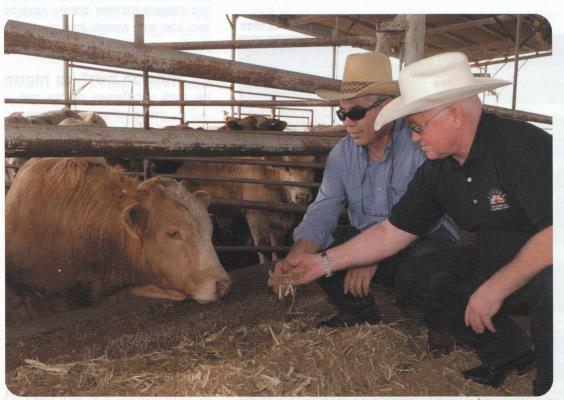
גנבות חקלאיות ובעיקר גנבות הבקר הפכו בשנים האחרונות לסגפה של ססש. סאסצי הסיגון והשסירה לא סועילים וסדי לילה נגנבים עשרות ראשי בקר צעירים. הגנבות גורסות נזק עצום לסגדלים ופגיעה של ססש בביטחונם ובאיכות חייהם. חיים דיין, סנכ"ל אסב"ל סלווה את הנושא סקרוב וספרט את העשייה בשטח כדי לעצור את הנגע

מה היקף הגנבות החקלאיות ומה קורה בנושא גנבות הבקר?

היקף הגנבות החקלאיות הוא גדול מאוד ואיתן הנזק הכספי. בשנת 2006 היו 2,725 אירועים של גנבות טרקטורים, ציוד חקלאי, בעלי חיים למיניהם, כוורות דבורים, חומרי הדברה ועוד. הנזק הכספי הכולל מוערך במעל ל-57 מיליון שקל. היקף הגנבות בבקר הוא כ-1,500 ראש לשנה בנזק שעולה על 10 מיליון שקל ועיקר הגנבות ברפת החלב בצפון ובדרום.

מהו הפרופיל של הגנב המצוי?

הגנב השכיח הוא בן מיעוטים. באזור הצפון הוא מגיע מהכפרים הבדואים ואילו בדרום יש שיתוף פעולה, בין פלסטינאים לבין בדואים מהנגב. בד"כ עושים שימוש ברכב גנוב, נכנסים למפטמה של בקר שחור–לבן בחצרות של הקטנים, מעמיסים כמה שיותר ובורחים לשטחים ושם מגדלים אותם. 80% מהעגלים שנגנבים הם קטנים מהיונקיות של רפתות החלב וחלקם גם מהבקר לבשר. הגנבים מאוד מקצועיים, יודעים לנטרל מערכות אזעקה,

חיים עם שר החקלאות מאוהיו – בביקור במפטמה בארץ

מעבדת בקטוכם מציגה: ד.נ.א. הרכיב הבלתי גניב

התג הגנטי דוגם ד.נ.א. ומאפשר הקמת בנק דנ״א לאומי

נעקבות גנטית מבוססת על זיהוי ברמת הדנ״א ומאפשרת זיהוי יחידני וודאי של הפרה ותוצריה בכל שלבי הייצור והשיווק. לא ניתן לטשטש את עקבות הגניבה מכיוון שניתן להפיק מספיק דנ״א לנעקבות גם משערות בודדות וטיפת דם.

יתרונות התל הלנטי

- מאפשר הגנה גנטית מיד עם לקיחת הרקמה בזמן הענידה לאחר ההמלטה.
- ו אותה דגימת רקמה מאפשרת גם לזהות מוקדם ולבער את מחלת ה-BVDV.
- התג נבדק להתאמה לתנאי ישראל ונמצא שאחוז הנפילות מזערי, הדפסת הלייזר בלתי מחיקה והפלסטיק עמיד לקרינה.
- מבחנת הדיגום מכילה חומר החונט את הרקמה כך שניתן לשמרה בזול ללא קירור.
 - המנקב חד-פעמי ומונע זיהומים.

לפמחשת יתרונות פתל פלנטי בור קשר לם נצילי מקטוכם

08-9308308 .050 אביב: שלותה 772, נייד. 1137116-520 טלי: שלותה 268.

DDILIZI BACTEHEM

מעבדות אנליטיות

למיקרוביולוגיה, כימיה, ביולוגיה מולקולרית ובריאות הקרקע והצמח

יוסי מלול - משק הבקר והחלב

להסתוות היטב כך שגם המצלמות לא מזהות ובעצם כל המשקים חשופים לגנבות, גם השמורים שבהם. לצערי, היו לא מעט מקרים שבהם חלק גדול מהגנבים היה בקשר עם בני מיעוטים שמועסקים ע"י המגדלים. או שעסקו בה בעבר. יש לגלות ערנות לנושא.

הגנבים ידועים ורשומים כיעדים של משטרת ישראל. אנחנו מחויבים ללחוץ ציבורית ופוליטית על המשטרה לפעול, ובעובדה, שכאשר היחידה לפשיעה חקלאית מחליטה לפעול לצמצום הפשיעה, עם כל האמצעים הטכנולוגיים, כולל מסוק משטרתי, מיד רואים תוצאות בשטח.

מה הם הנושאים שמרכיבים את הטיפול במכלול הפשיעה החקלאית והפעולה האינטנסיבית למיגורה?

הטיפול הפשיעה החקלאית מורכב משלושה מעברים הכרחיים:

- דיווח מלא על כל אירוע גנבה או פריצה
 - אכיפה של משטרת ישראל
 - ענישה הרתעתית של בתי המשפט

אירוע שי דרומי, שבו התגונן חקלאי והרג את הפורץ, הביא את עניין גנבות הבקר לידיעת הציבור כולו ובעוצמה רבה. הוא, בהחלט, זרז תהליכים ואף הביא להגשת מספר הצעות חוק

הנושא המרכזי הוא האכיפה המשטרתית

שורש הבעיה נעוץ בתת-אכיפה של העברות על ידי המשטרה. לדוגמה, בשנת 2003 נפתחו 484 תיקים שעניינם גנבות בעלי חיים מתוכם 444 נסגרו ו-5 הסתיימו בהרשעות. בשנת 2004 נפתחו 580 תיקים ורק 4 הסתיימו בהרשעות. רוב התיקים נסגרים עקב אי איתור מבצע העברה.

כבר בשנת 1997 הצלחנו להעביר החלטה בוועדת החוקה לשנות את סיווג הגנבות מ"עוון" ל"פשע" וזה הביא אותנו לדרוש מהמשטרה ומבית המשפט התייחסות חמורה יותר לנושא הגנבות. זיהינו שבכל תחנות המשטרה בארץ אין טיפול מקצועי בפשיעה החקלאית. סדר העדיפות של המשטרה בטיפול בגנבות היה בתחתית: החוקרים אינם יודעים לשאול את החשודים שאלות נכונות, נוצרו בעיות בהעברת מודיעין מתחנת משטרה אחת לשנייה, תחנה לא יכלה לעבוד בטריטוריה של אחרת, וכך נשארנו חשופים מול התחכום של הגנבים – גרים במחוז אחד וגונבים במחוז אחר.

איד המשטרה נערכת כיום?

ב-1998 פנינו ל**אליק רון**, מפקד המחוז הצפוני של המשטרה

והסברנו לו את עניין הפיצול וחוסר המקצועיות ואכן, הוא נענה לפנייה והורה להקים את יחידת "ארז" ללחימה בפשיעה החקלאית בצפון. המודל היה יחידת "אתגר" שהייתה ייעודית ועשתה עבודה טובה במלחמה בגנבת כלי רכב.

אחרי שנתיים של פעילות היחידה הגענו למסקנה שזה אחד הפתרונות הטובים לצמצום הפשיעה החקלאית.

לאחר לחץ כבד שלנו ושל מערכות נוספות על המשרד לביטחון פנים, הוחלט שמשמר הגבול ייקחו את משימת המלחמה בפשיעה החקלאית והתחייבו למנוע העברה של לוחמי היחידה, גם כאשר יש אירועים ביטחוניים אחרים. הם פועלים כמחוז שביעי במשטרה בתחום הכפרי.

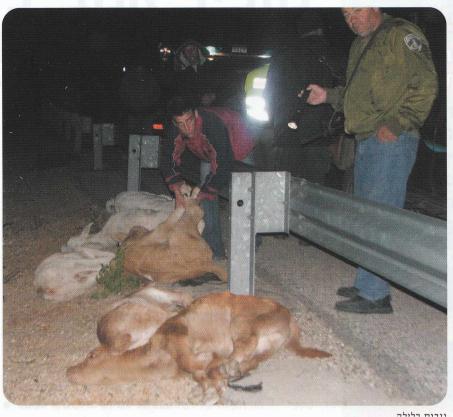
כיום יש עוד יחידות ייעודיות, בנוסף ליחידת "ארז": במרכז יחידת "אלמוג". בדרום יחידת "דקל", בירושלים יחידת "כפיר". כולם אמורים לקבל אמצעים דומים ליחידת ארז על פי החלטת מנכ"ל המשרד.

ביהשנו התמחות של "פרהליט חקלאי" בכל מחוז. נכון להיום, יש כזה אחד במחוז הצפון ואפשר לראות הבדלים מהותיים בין שתי הגישות

אם היחידות יפעלו כמו בצפון, המצב ישתפר מאוד ואכן יש כבר פעילות שמורגשת בשטח. למשל, ב-23.2.07 בשעה 24.00 פעל מג"ב דרום בכפר אידנא וביצע מעצרים כנגד חוליית גנבי עגלים ושחיטת בקר שהיו במושבים: אמציה, בית ניר, כפר ורבורג, שלווה, עוזה. שלושת החשודים נעצרו בביתם, נחקרו, נכלאו ושופט האריך את מעצרם ב-9 ימים.

איך כל הענף מאורגן ללחימה בפשיעה?

בהתאחדות חקלאי ישראל הקמנו מטה מיוחד למיגור גנבות חקלאיות והוא כולל חברי כנסת ומזכירי ארגונים. הכנו עבודה לגבי המשימות שנצטרד לטפל בהן בטווח הקרוב וגם הארוך, הקמנו צוותים שיעבדו מול המוסדות כולל אכיפה, ענישה וחקיקה בכנסת. הפעילות מתבצעת גם בתחום הארגוני ומועצת החלב התגייסה ביחד עם התאחדות מגדלי בקר ואמב"ל והקצו משאבים. איש הקשר בדרום

גנבות בלילה

הוא דובי וייס מניר גלים ואני בצפון הארץ והיום אנחנו ערוכים טוב יותר לטפל בנושא שכואב לכולנו

איד השפיע מקרה שי דרומי על התייחסות הממשל לנושא הגניבות וההגנה של החקלאים?

אירוע שי דרומי, שבו התגונן חקלאי והרג את הפורץ, הביא את עניין גנבות הבקר לידיעת הציבור כולו ובעוצמה רבה. הוא, בהחלט, זרז תהליכים ואף הביא להגשת מספר הצעות חוק שאמורות להגן על חקלאים ובעלי רכוש מפני פריצה לבתיהם. לדוגמה, הצעת החוק של ח"כ יצחק אהרונוביץ, שהתמנה בהמשך לשר בממשלה, שבדברי ההסבר לחוק כתוב:

"המושג ביתי הוא מבצרי מככב כפתגם אנגלי בעל חשיבות מרובה, והוא מבוסס אף על ההלכה היהודית. לאחרונה התרבו בישראל הגנבות החקלאיות והפריצות לבתים ולבתי עסק שגורמים לנזקים רבים ומסכנים את החקלאות, הכלכלה ושל המנסים להתפרנס

החוק הפלילי הקיים מגן על אדם שעשה מעשה להגנה עצמית או מתוך כורח, אך מסייג

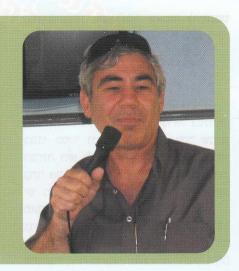
את ההגנה בסוג התגובה, תוצאותיה ועוד. הצעת החוק באה לקבוע, כי מי שעשה מעשה אשר היה יכול להיחשב כעברה כנגד מסיג גבול, בשעות הלילה והחשכה, ייחשב בכל מקרה כמי שפעל להגנתו העצמית ומתוך כורח והיא משוחרר מאחריות פלילית, ללא שיהא עליו צורך להראות את יחסיות מעשיו כלפי הפולש"

המטה שהקמנו יעקוב ויקדם את העברת החוקים בוועדת החוקה לאחר שעברו כבר קריאה טרומית

נושא הדיווח חשוב ביותר. כי המשטרה פועלת על פי סדר עדיפות והוא נהבע על פי מספר האירועים שנרשמים במשטרת ישראל. כך מוקצה כוח האדם, כך מחולקים התקציבים הייעודיים

> מה תפקיד הפרקליטות בין המשטרה לבתי המשפט?

פנינו למנכ"ל משרד המשפטים שהפרקליטות

היא זו שתגיש את כתבי האישום, כי קודם

המשטרה הגישה תביעות לבתי המשפט.

ביקשנו התמחות של "פרקליט חקלאי" בכל

מחוז. נכון להיום, יש כזה אחד במחוז הצפון ואפשר לראות הבדלים מהותיים ביו שתי

הגישות. הפרקליטות מגישה כתבי אישום

איכותיים עם סעיפי אישום של סיכון בריאות

חיים דיין מכהן כבר 10 שנים כמנכ"ל אמב"ל ולאחרונה נבחר לקדנציה שלישית. חבר מושב אליעד ברמת הגולן ובעל עדר בקר של 250 פרות במרעה וכן מפטמה של 250 עגלים. בשנת 1973 התגייס לצה"ל וכגרעין מבית הספר החקלאי ב"כפר גלים", עלה עם חבריו לרמת הגולן ושם הקימו את

היישוב "אליעד". במושב הקימו ענפי חקלאות שונים וחיים נדבק בחיידק

הבקר לבשר.

ההליכים וענישה מחמירה יותר במחוז הצפון. המודל הזה יעבור גם למחוזות אחרים ובפגישה עם רני פלק, מנכ"ל המשרד לביטחון פנים. התחייבה הנהלת המשרד לפעול בענייו. במחוז הדרום מתגבשת החלטה להעמיד פרקליט מקצועי בתחום החקלאי.

נוצר שיתוף פעולה פורה בין היחידה לפשיעה חקלאית לבין הפרקליטות שיתוך שהביא לעלייה בחומרת הענישה והעונש החמור על גנבות עמד על 46 חודשי מאסר בפועל

מה המגמה של פסקי הדין של בתי המשפט באירועי גנבות ופריצות?

ככלל, יש מגמה של החמרה בענישה על גנבות בקר ומעניין להביא את נימוקי דחיית הערעור של מורשע בבית המשפט המחוזי. על ידי כבוד השופט אדמונד לוי בבית המשפט העליון :29.3.07-1 הציבור, צער בעלי חיים ועוד סעיפים, שבהם ניתו להטיל עונשים מצטברים.

נוצר שיתוף פעולה פורה בין היחידה לפשיעה חקלאית לבין הפרקליטות שיתוף שהביא לעלייה בחומרת הענישה והעונש החמור על גנבות עמד על 46 חודשי מאסר בפועל. חשוב לציין שב-2006 הגענו ל-54 מעצרים עד תום

spea pijei pileda bpea lie'n pak pe anon 132 po גדר חשמלית מהווה שילוב של מחסום פיזי עם מערכת אזעקה מתוחכמת, המגלה ומתריעה על כל ניסיון חבלה או חדירה בגדר. גדר חשמלית פעילה ויעילה בכל מזג אוויר לגדר חשמלית מגוון רחב של אפשרויות התקנה, והיא מתאימה כמעט לכל מקום גדרות ינאי מציעה: • תכנון הנשען על ניסיון רב בתחום • זריזות ודיוק בביצוע העבודה • אמינות • שירות ואחריות • מחירים תחרותיים • יכולת שילוב עם מערכות אחרות • שדרוג של גדרות קיימות קיבוץ חצור, חצור–אשדוד 60970 נייד: 5330351–050 שלפקס. 08-8579504 סלפקס. 08-8579504 סלפקס.

"אכן, עברה של גנבת בקר ומקנה היא עברה חמורה. אין מדובר בעברת רכוש רגילה, ביצועה כרוך בהתאכזרות לבעלי חיים, יצירת סיכון בריאותי לציבור וגרימת חיסרון כיס משמעותי לבעל החיה. לכן, בשנת התשנ"ו מצא המחוקק לנכון להבחין בין עברה "רגילה" של גנבה, לבין עברה של גנבת בקר ומקנה ודינה עד ארבע שנות מאסר וככזו היא מוגדרת כ"פשע". למרבה הצער, אף שחלפו למעלה מעשר שנים מאז החמיר המחוקק עם עבריינים אלה – המציאות בשטח, כך נדמה, לא השתפרה. אדרבא, התופעה של גנבת בקר ותוצרת חקלאית הלכה ופשתה, וכיום היא בבחינת מכת מדינה. מציאות כזו היא בלתי נסבלת. היא גורמת לנזק כלכלי לא רק לבעליו של הבקר הגנוב, אלא לכל מי שעוסק בענף זה, ושנאלץ להשקיע משאבים יקרים בניסיון למנוע מפורעי חוק לשים לאל את מה שלעתים הוא מפעל חיים.

למרבה הצער, כבר התרחשו מקרים שבמהלך הניסיון למנוע את הנזק התגלגלו הדברים לכדי תוצאות קשות ואף קטלניות.

דומה כי מאמצי האכיפה המושקעים בתחום זה של העבריינות הם דלים ויעילותם מוטלת בספק.

במצב דברים זה המעט שמערכת בתי המשפט יכולה לתרום, בניסיון להשיב את הסדר על כנו – הוא להחמיר עם מבצעיהן של העברות, במטרה להבהיר לכל מי שישלח את ידו בקניינו של אחר, ישלם על כך מחיר כואב." ואכן פסק הדין של בית המשפט העליון, מהווה הנחיה לבתי המשפט לנהוג בחומרה בפסיקתם בנושאים דומים.

איך מקשים על הגנבים בחצר המשק?

אנשי הפרקליטות המליצו על מספר כללים חשובים כדי שהחקלאי יסייע לעצמו ולמערכת בטיפולה בתופעה

מיגון, שמירה וערנות 🌘

- דיווח מיידי ליחידה המשטרתית ולרכזיםעם מרב הפרטים
 - "קידוש זירת העבירה" •
- צילום העגלים הכפותים הפרות המבותרות – הנזק שנגרם
- מסירת הודעה מפורטת למשטרה; עידוד עדי ראייה למסור הודעות במשטרה
- התעניינות במצב התיק הפלילי ובקשה להעיד בבית המשפט בשלב הטיעונים לעונש (ניתן להסתפק ב"הצהרת נפגע עבירה")
- פנייה לתקשורת ולגורמי השפעה כדי להעלות מודעות לחומרת התופעה.

נושא הדיווח חשוב ביותר, כי המשטרה פועלת על פי סדר עדיפות והוא נקבע על פי מספר האירועים שנרשמים במשטרת ישראל. כך מוקצה כוח האדם, כך מחולקים התקציבים הייעודיים. היקף התלונות יביא את מקבלי ההחלטות לפעול באופן שמחייבת פעולות אכיפה אינטנסיביות יותר. לפיכך, אני קורא לכל המגדלים לפנות ולדווח למשטרה, גם כאשר בטוחים שהיא לא תעשה כלום. עצם הדיווח יש בו תרומה למאבק בגנבות.

האם חברות הביטוח מפצות את הרפתנים על הגנבות?

חברות הביטוח החמירו מאוד בדרישות של אמצעי המיגון, גם ההשתתפות העצמית בנזק גדלה מאוד והכדאיות בביטוח קטנה, רק למצב של גנבת כל העדר. לא כל מגדל יכול לעמוד בעלויות הביטוח וזו הסיבה שמספר המבוטחים קטן יחסית. אין גם סיכוי שהמדינה תשתתף בכיסוי ובפיצוי על גנבות. שבהן יש מצלמות באיכויות שונות, שבהן אפשר לראות ולזהות את הגנבים בעת הגנבה וזו ראיה משפטית טובה. הגדר סביב הרפת והיונקייה טובה וחשובה, כך גם מערכות המיגון האחרות. אך נוכחות פיזית של שומר היא ההגנה הטובה ביותר, אם כי העלויות

גבוהות מאוד. יש לזכור שאסור להשתמש בנשק ואסור אפילו לאיים באקדח שלא לדבר על ירי ואף לא באוויר.

מה מתפתח בנושא בנק ה-DNA?

הרעיון הוא לעזור למשטרת ישראל במלחמה בגנבי הבקר ובזיהוי ודאי של בקר שנגנב. הכוונה היא לסמן את כלל הוולדות והבקר בתגי אוזן שמאפשר לקיחת רקמה למשמורת. יש מספר פלסטיק באוזן ושם יש מבחנה מאחור.

ברגע שנועצים את המצבט, הסיכה מכניסה תאים מהעור למבחנה. בהמשך מנתקים את המבחנה עם ברקוד ומעבירים לבנק DNA ויהיה קובץ של ה –DNA בארץ. במקביל, לכל בקר שייתפס כחשוד בגנבה נעשה בדיקות ונעבירן ל"קובץ גנובים" וכך נוכל לערוך השוואה. הכוונה היא שבעתיד על מוצר מדף של בשר טרי יהיה ברקוד של DNA ונוכל לבצע עקיבות לאחור בייצור הבשר.

מודל דומה קיים ביפן והוא מסייע לשמור על בריאות הציבור, בטיחות המזון ושיווק הבשר הטרי.

משרד החקלאות תקצב תכנית פיילוט של 10,000 מספרים בענף החלב ומספר דומה בבקר לבשר, בעלות כוללת של 150,000 שקל.

כמה עניין הגנבות החקלאיות מעסיק אותך?

בשנתיים האחרונות אני עוסק בנושא בעדיפות עליונה כי זו מכת מדינה. אני משתדל להופיע בכל המשפטים של גנבות בקר כ"עד מומחה", בשלב הטיעונים לעונש שלאחר ההרשעה. לאחר העדות מחמירים בתי המשפט. בסך הכול רואים שכל המערכות מבינות שאסור להשלים עם התופעה ויש לעשות מאמצים משולבים על ידי המערכות המגוונות, כדי ליצור הרתעה ומניעה של